

מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לחודש ינואר 2023

Midroog Financial Conditions Index (MFCI)

דוח מיוחד | פברואר 2023

מידרוג מפרסמת מעת לעת דוחות מיוחדים הנוגעים לענפים או מנפיקים מסוימים. הדוחות המיוחדים אינם מהווים דוחות דירוג ו/או שיטות הערכה מבחינת תכנם או כוונתם ואין בהם כדי לשנות את שיטות ההערכה המתוארות במסגרת הדוחות המתודולוגיים. ככלל, דוחות מיוחדים נועדו על מנת: (1) לפרסם את הערכות מידרוג ביחס לנושאים או להתפתחויות הנוגעות למנפיקים מסוימים, (2) לתאר מגמות מאקרו כלכליות או מגמות בענף ולציין את כיוון השפעתם על הדירוגים (למשל: שינוי בביקושים בענף מסוים, שינויים רגולטוריים לרבות שינויי חקיקה), (3) להסביר תהליכי דירוג מסוימים על מנת לעזור למשקיעים להבין כיצד נקבע הדירוג, לרבות כיצד נלקחות בחשבון בדירוג מגמות מסוימות.

אנשי קשר:

ד"ר אביגיל קוניקוב-ליבנה, קצינת אשראי ראשית
avigail.k@midroog.co.il

מתן אנגלנדר, עוזר מחקר
matan.e@midroog.co.il

בחודש ינואר כלל הקטגוריות המרכיבות את מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים הצביעו על תנאים פיננסיים חלשים מהמוצע הרב שנתי, וזאת בשונה מארה"ב שם נרשם שיפור במרבית הפרמטרים

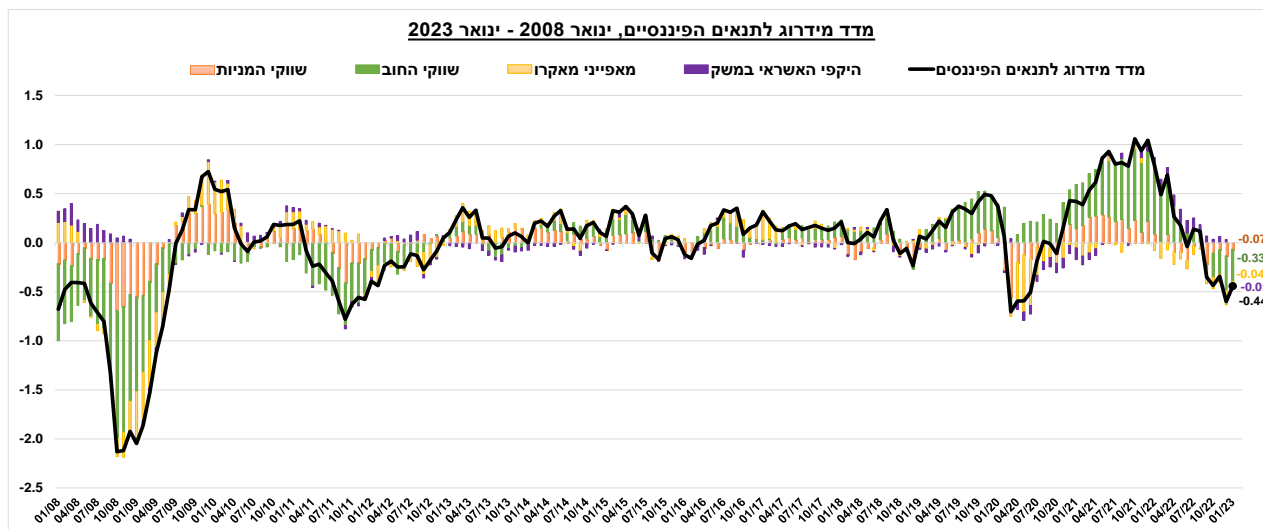
תקציר

- מדד מידרוג למדידת תנאי השוק הפיננסי, בדומה למדדי תנאים פיננסיים המתפרסמים עבור כלכלות רבות בעולם, מורכב מ-16 אינדיקטורים חודשיים¹, המבטאים את הפעילות הפיננסית והכלכלית בישראל וכן כולל מספר אינדיקטורים רלוונטיים משוק ההון הגלובלי ומשוק הריביות.
- האינדיקטורים אשר מרכיבים את המדד נחלקים ל-4 קטגוריות: שווקי החוב, שווקי המניות, סביבת המאקרו והיקפי האשראי במשק. ארבע הקטגוריות אשר מרכיבות את המדד מהוות כ-49%, כ-20.5%, כ-21% וכ-9.5%, בהתאמה. המדד מחושב באופן חודשי.
- מדד תנאים פיננסיים שלילי (חיובי) בחודש מסוים, משמעותו בדרך כלל כי התנאים הפיננסיים חלשים יותר (חזקים יותר) ביחס למוצע הרב שנתי.
- בחודש ינואר תרומתן של כלל הקטגוריות המרכיבות את מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים וכוללות את שווקי המניות, סביבת המאקרו, שווקי החוב והיקפי האשראי במשק הינה שלילית.
- האינדיקטורים הנכללים ברכיב שווקי החוב הינם בעלי תרומה שלילית למדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לחודש ינואר למעט התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס ל-10 שנים שהינה בעלת השפעה חיובית על הרכיב. השפעתם השלילית של מרבית האינדיקטורים הובילה לכך שרכיב זה בכללותו שלילי.
- מרבית האינדיקטורים הנכללים ברכיב שווקי המניות, הינם בעלי תרומה שלילית לרכיב המניות של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לחודש ינואר מלבד מדד "הפחד" בארה"ב - VIX S&P500. תרומתו השלילית של רכיב שווקי המניות בחודש ינואר עמדה על -0.07 לעומת -0.13 בחודש דצמבר.
- רכיב היקפי האשראי במשק הישראלי משפיע באופן שלילי על מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בחודש ינואר לראשונה מזה כ-16 חודשים ועומד כעת על -0.01².
- רכיב מאפייני סביבת המאקרו נרשם שיפור וזאת עקב משמעותי במדד מנהלי הרכש. עם זאת, אינדיקטור זה עדיין מהווה תרומה שלילית בדומה למדד המשולב של המשק ואלו נמצאים מתחת למוצע ארוך הטווח שלהם. רכיב המאקרו שלילי ועומד על -0.04 בחודש ינואר לעומת -0.15 בחודש דצמבר.
- לאור אי הודאות והתנודתיות בכלכלות שונות בעולם, מדדי התנאים הפיננסיים המתפרסמים על ידי Moody's מצביעים על מגמות שונות. בארה"ב המדד מצביע על שיפור ניכר ולראשונה מזה מספר חודשים והינו חיובי. בבריטניה ובגוש האירו המדדים עדיין הדוקים בהשוואה לטווח הארוך כאשר בגוש האירו קיים שיפור בתנאים הפיננסיים לעומת בריטניה שבתנאים הפיננסיים לא חל שיפור. גם בהתבוננות ברכיבי המדדים קיים שוני במגמות. בארה"ב הרכיבים החיוביים הינם מחירי החוב והיקפי האשראי, בעוד בגוש האירו הרכיב החיובי היחיד הוא רק במחירי החוב. בבריטניה רכיב שוק המניות ומחירי החוב חיוביים אך רכיב המאקרו והיקפי האשראי מושכים את המדד מטה. בישראל, המדד הינו שלילי בעיקר בשל קטגוריית רכיבי החוב אך גם כל יתר הרכיבים נמצאים כעת באופן שלילי.

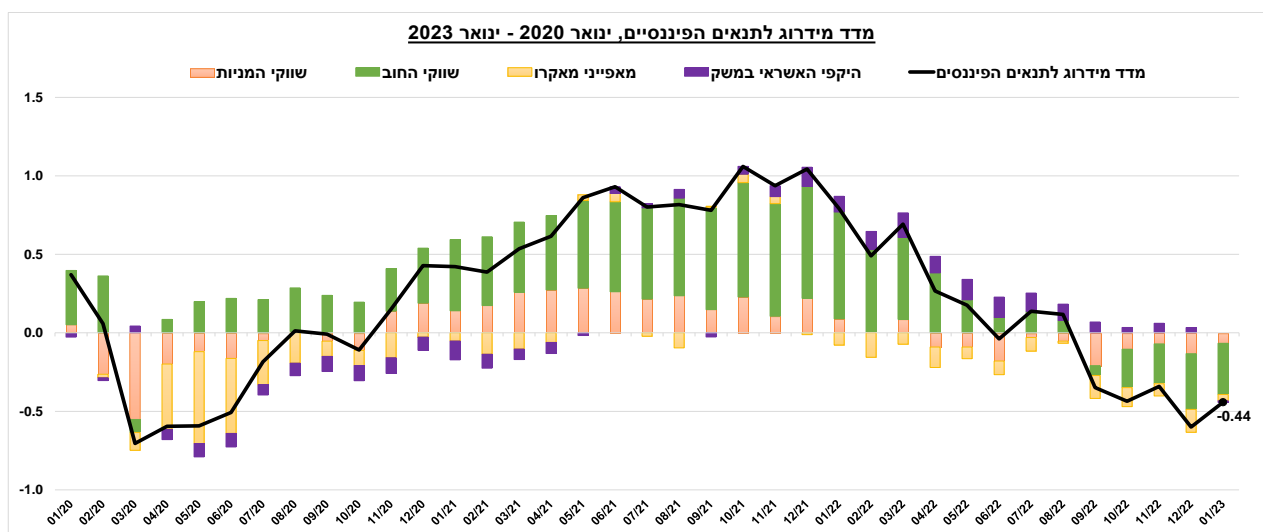
¹ פירוט האינדיקטורים ומשקלם בנספח 1.

² בחודש שעבר פורסם כי רכיב היקפי האשראי במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים הינו שלילי ועומד על -0.05. עקב פרסום נתונים זמניים ורלוונטיים חדשים, נתון זה התעדכן ועומד על 0.03 לחודש דצמבר.

תרשים 1 - התפתחות מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים, ינואר 2008-ינואר 2023

תרשים 2 - התפתחות מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים, ינואר 2020-ינואר 2023

מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בישראל

מדד מידרוג לתנאי השוק הפיננסי נועד לשקף את התנאים הפיננסיים בישראל המגלמים שילוב של מספר אינדיקטורים משוקי ההון בארץ ובעולם וכן פרמטרים מאקרו כלכליים. אינדיקטורים אלו מסווגים ל-4 קטגוריות. מדד התנאים הפיננסיים מחושב מדי חודש, כאשר כל אחד מרכיבי המדד מתוקן ביחס למוצע וסטיית התקן הרב שנתיים. משקלות המדד לכל אינדיקטור מתבססות על שיטה סטטיסטית³ אשר עושה שימוש באופן בו האינדיקטורים המתוקנים נעים ביחד בתקופת המדגם, ינואר 2008-ינואר 2023, וקובעת משקל יחסי לכל אינדיקטור.

³ מידרוג עושה שימוש בשיטת ה-PCA (Principal Components Approach) לאומדן משקלות רכיבי המדד. תרומתו של כל אינדיקטור לרכיב הראשון הינו אומדן המשקל של אינדיקטור זה.

מדד תנאים פיננסיים העומד על אפס בחודש מסוים, משקף כי התנאים הפיננסיים השוררים כעת קרובים למוצע הרב שנתי (כ-15 שנים, החל מ-2008). מדד תנאים פיננסיים שלילי בחודש מסוים, משמעותו בדרך כלל תנאים פיננסיים חלשים יותר מהרגיל בעוד שמדד תנאים פיננסיים חיובי קשור לתנאים פיננסיים חזקים יותר מאשר הממוצע הרב שנתי.

מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לחודש ינואר 2023

מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לחודש ינואר 2023 עומד על כ-0.44-, נמוך ביחס למוצע ארוך הטווח, כאשר תרומתן של כלל הקטגוריות המרכיבות את מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים הינה שלילית.

בתרשים 1 מוצגת התפתחות מדד התנאים הפיננסיים של מידרוג מינואר 2008 ועד ינואר 2023 ובתרשים 2 מוצגת התפתחות המדד, בהסתכלות ממוקדת לתקופה שבין תחילת שנת 2020 ועד לסוף ינואר 2023. במהלך התקופה שבין 2008 ועד שנת 2023, אירעו מספר אירועים כלכליים משמעותיים אשר באים לידי ביטוי במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים⁴. מאז תחילת שנת 2022, בעקבות העלייה בשיעורי האינפלציה ובשיעורי הריבית בארץ ובעולם, המלחמה בין רוסיה לאוקראינה והחשש הגובר ממיתון עולמי, חלה הרעה משמעותית במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים כאשר כעת, רכיב החוב הינו הרכיב השלילי ביותר במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים.

בטבלה 1 להלן מוצגים האינדיקטורים הנוכחיים והקודמים למדד מידרוג לתנאים הפיננסיים במבט השוואתי:

טבלה 1 - האינדיקטורים בבסיס רכיבי המודל לחודש ינואר 2023 לעומת חודש דצמבר 2022

יחס/הפרש בהשוואה לחודש הקודם	הנתון שמשמש למדד דצמבר 2022	הנתון שמשמש למדד ינואר 2023	
0.5%	1,813	1,822	מדד תל אביב 125*
6.2%	3,840	4,077	מדד S&P500*
-10.5%	21.7	19.4	מדד ה"פחד" VIX S&P500*
-0.36	3.88	3.52	תשואת אג"ח ממשלתי 10 שנים ארה"ב, ממוצעים חודשיים (נק' בסיס)**
1.6%	349.2	354.8	מדד תל בונד 60*
-0.7%	224	223	הלוואות למשקי בית, שלא לדיור (מיליארדי ₪)***
-15.9%	7.6	6.36	ההלוואות החדשות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירות למגורים (מיליארדי ₪)***
1.5%	858	871	אשראי למגזר העסקי (מיליארדי ₪)***
0.05%	141.8	141.9	המדד המשולב****
16.1%	49	56.9	מדד מנהלי הרכש*****
-0.03	3.38	3.35	התשואה הנמינלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 10 שנים (נק' בסיס)**
0.53	0.91	1.44	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס לשנה (נק' בסיס)**
0.03	0.82	0.85	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 5 שנים (נק' בסיס)**
-0.02	0.77	0.75	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 10 שנים (נק' בסיס)**
0.7%	949	956	שווי שוק המניות בבורסה בת"א (מיליארדי ₪)*
3.3%	436	451	שווי שוק אג"ח בבורסה בת"א (מיליארדי ₪)*

* נתוני השוק (מדדים ושווי שוק) הינם נתון הסגירה בסוף חודש ינואר 2023.

** בעמודת ההשוואה מוצגים הפרשים, נתונים ממוצעים לחודש ינואר 2023.

*** היקפי האשראי למגזר העסקי ולמשקי הבית, שלא לדיור, הינם בגין חודש נובמבר 2022. ההלוואות החדשות לרכישת דירות

המדד המשולב הינו בגין חודש דצמבר 2022.

**** מדד מנהלי הרכש הינו בגין חודש דצמבר 2022.

⁴ לפירוט נוסף, ראו דוחות קודמים של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים.

קטגוריית שוקי המניות

מדד ת"א 125 עלה בחודש ינואר בכ-0.5%, עלייה קלה לעומת ירידה של כ-3.5% במהלך חודש דצמבר 2022. **אינדיקטור מדד ת"א 125 ירד בכ-8%** בהשוואה לממוצע 12 החודשים האחרונים. שיעור השינוי החודשי הממוצע בשנים 2008-ינואר 2023, עומד על כ-2.4%. בהתאם אינדיקטור זה מהווה תרומה שלילית למדד.

מדד S&P500 עלה בשיעור של כ-6.2% בחודש ינואר, בהשוואה לירידה של כ-5.9% בחודש דצמבר. **אינדיקטור מדד S&P500 ירד בכ-0.03%** בהשוואה לממוצע 12 החודשים האחרונים. שיעור השינוי החודשי הממוצע בשנים 2008 - 2023, עומד על כ-3.9%. בהתאם אינדיקטור זה מהווה תרומה שלילית למדד.

מדד התנודתיות של ה-S&P500 (מדד "הפחד") ירד בכ-10.5% במהלך חודש ינואר ומשקף ירידה בתנודתיות מחירי המניות בארה"ב. בהשוואה לממוצע 12 החודשים האחרונים, **ירד מדד VIX S&P500 בכ-25.1%**. ירידה זו משקפת התמתנות בתנודתיות במדד "הפחד". שיעור ירידה זה נמוך משיעור השינוי החודשי הממוצע בשנים 2008 - 2023, העומד על שיעור שינוי שלילי של כ-2.7%. בהתאם התנודתיות המגולמת במדד "הפחד" הינה בעלת תרומה חיובית לרכיב שוקי המניות במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים. בזירה המקומית, התנודתיות כפי שבא לידי ביטוי במדד "הפחד" הישראלי, ה-VTA35⁵, עלתה בשיעור של כ-12.3% בחודש ינואר לעומת החודש שקדם לו.

שווי שוק המניות בבורסה בת"א עלה בכ-0.7% בחודש ינואר לעומת החודש שקדם לו. בהיבט ההשוואתי לממוצע 12 החודשים האחרונים, **אינדיקטור שווי המניות בת"א איבד כ-9.8% מערכו**. שיעור השינוי החודשי הממוצע בשווי שוק המניות בבורסה לני"ע בת"א בתקופה שבין 2008 - ינואר 2023, עמד בקירוב על כ-0.9%. אינדיקטור זה מהווה תרומה שלילית למדד.

קטגוריית שוקי המניות הכוללת 4 רכיבים אלו, **גרעה בסך הכל כ-0.07 נקודות ממדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בחודש ינואר**, כאשר מרבית האינדיקטורים של רכיב זה הינם שליליים והתנודות מחושבות ביחס לממוצע ב-12 החודשים האחרונים. **בנוסף, חודש זה הינו החודש העשירי ברציפות שרכיב שוקי המניות מהווה תרומה שלילית למדד מידרוג לתנאים הפיננסיים.**

קטגוריית שוקי החוב

מדד תל בונד 60 עלה בכ-1.6% בחודש ינואר. יחד עם זאת, ובהשוואה לממוצע 12 החודשים האחרונים, המדד איבד כ-1.9% מערכו. שיעור השינוי הממוצע החודשי במדד תל בונד בתקופה שבין 2008 - ינואר 2023 עמד על כ-1.9%. **בהתאם, תרומת אינדיקטור מדד תל בונד 60 למדד הינה שלילית.**

כלל התשואות לפדיון הממוצעות, נומינלית וריאלית של איגרות החוב הממשלתיות, הנגזרות מאמידת עקום האפס לתקופות השונות, שנה, 5 שנים ו-10 שנים עלו בחודש דצמבר לעומת החודש הקודם.

בהשוואה לרמה הממוצעת של אינדיקטורים אלו בתקופה שבין 2008 - ינואר 2023:

- התשואה לפדיון הממוצעת הנומינלית ל-10 שנים בחודש ינואר עלתה לכ-3.35 נקודות בסיס, ואילו הרמה הממוצעת של התשואה הנומינלית ל-10 שנים בתקופה שבין 2008 - ינואר 2023, עומדת על כ-3.2 נקודות בסיס.

⁵ שאינו נכלל במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים וזאת עקב היסטוריית הנתונים הקצרה שלו.

- התשואות לפדיון הממוצעות הריאליות לשנה, 5 ו-10 שנים עומדות נכון לחודש דצמבר על 0.85 ו-0.75, בהתאמה ואילו ממוצע תשואות אלו בתקופה שבין 2008 - ינואר 2023, עומד על -0.36, 0.3 ו-1.09.

בהתאם, תרומת האינדיקטורים של הריביות בישראל למדד התנאים הפיננסיים הינה שלילית ביחס לממוצע ארוך הטווח מלבד אינדיקטור התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום האפס ל-10 שנים, שהינו נמוך ביחס לממוצע ארוך הטווח של ריבית זו ובהתאם משפיע באופן חיובי על רכיב החוב.

בארה"ב תשואות איגרות החוב הממשלתיות ל-10 שנים ירדה בחודש ינואר ב-0.36 נקודות בסיס לעומת חודש דצמבר, לרמה של כ-3.52 נקודות בסיס, לעומת ממוצע בתקופה שבין 2008 - ינואר 2023 העומד על כ-2.4 נקודות בסיס. **תרומת אינדיקטור הריבית בארה"ב למדד הינה שלילית.**

בבחינה של שווי שוק איגרות החוב בישראל, שווי השוק עלה בחודש האחרון לעומת החודש שקדם לו בכ-3.3%. במבט השוואתי לממוצע 12 החודשים האחרונים, אינדיקטור שווי שוק החוב בחודש ינואר עלה בכ-0.8%. שיעור שינוי זה נמוך מהממוצע לתקופה שבין 2008 - ינואר 2023, העומד על שיעור שינוי חודשי של כ-1.6%.

בשקלול האינדיקטורים, רכיב החוב בחודש ינואר הינו שלילי חודש חמישי ברציפות וגורע כ-0.33 נקודות ממדד מידרוג לתנאים פיננסיים. יחד עם זאת, רכיב שווקי החוב בינואר 2023 השתפר מעט לעומת חודש דצמבר 2022.

מאפייני סביבת מאקרו

מדד מנהלי הרכש עלה בכ-16.1% לעומת החודש שקדם לו, ובמבט השוואתי לממוצע 12 החודשים האחרונים, האינדיקטור עלה בכ-12.7% לעומת ממוצע שינוי חודשי של כ-0.1% לתקופה שבין 2008 - ינואר 2023.

המדד המשולב של בנק ישראל למצב המשק עלה במקצת בחודש האחרון בשיעור של כ-0.05% לעומת החודש שקדם לו. ממוצע צמיחת המדד המשולב ב-12 החודשים האחרונים עומד על כ-0.6%, שיעור צמיחה נמוך מממוצע הצמיחה החודשי של המדד המשולב של כ-1.8%, לתקופה שבין 2008 - ינואר 2023.

אומנם מאפייני המאקרו בישראל בחודש ינואר היו מנוגדים בתרומתם לקטגוריות מאפייני סביבת המאקרו אך בהשוואה לממוצע ארוך הטווח, קטגוריה זאת עדיין שלילית. **רכיב המאקרו במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים הינו שלילי בחודש ינואר ועומד על -0.04 לעומת -0.15 בחודש הקודם, וזאת בהמשך למגמת התרומה השלילית של הרכיב מאז דצמבר 2021.** נציין כי מאפייני המאקרו הנכללים במדד משקפים את מצבה של הכלכלה הריאלית בישראל נכון לחודש דצמבר.

היקפי האשראי במשק

ההלוואות למשקי בית שלא לדיור והאשראי למגזר העסקי שפורסמו במהלך חודש ינואר הינם הנתונים הזמינים העדכניים ביותר, נכון למועד כתיבת דוח זה, ומשקפים את היקפי האשראי שקיימים במשק נכון לסוף חודש נובמבר 2022. יתרות האשראי כוללות אשראי מבנקים, גופים מוסדיים וחברות כרטיסי אשראי. נתוני ההלוואות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירת מגורים הינם בגין חודש ינואר 2023.

יתרות האשראי למשקי בית שלא לדיור ולמגזר העסקי צמחו בהשוואה ליתרות לפני שנה בכ-8.1% וכ-11.1% בהתאמה. שיעורי צמיחה אלו גבוהים מהממוצעים לטווח ארוך שעומדים על שיעור צמיחה שנתי של כ-6.1% וכ-3.8% למשקי בית שלא לדיור ולאשראי למגזר העסקי, בהתאמה. נתוני יתרות האשראי בשני סגמנטים אלו מצביעים על האטה במגמת הצמיחה של היקפי ההלוואות בישראל וזאת בשל עליית הריבית, הציפיות לשיעורי אינפלציה גבוהים והחשש ממיתון.

היקף העמדת ההלוואות החדשות על ידי הבנקים לרכישת דירות מגורים ירד בכ-15.9% נכון לסוף חודש ינואר לעומת סוף חודש דצמבר. בהשוואה לממוצע 12 חודשים האחרונים היקף העמדת ההלוואות החדשות על ידי הבנקים לרכישת דירות מגורים ירד בשיעור של כ-35.1%.

תרומתו של רכיב היקפי האשראי למדד הינה שלילית ועומדת על -0.01 נקודות מדד, נמוך בכ-0.04 נקודות מדד לעומת החודש שקדם לו.⁶

להלן טבלה 2 המתארת את רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים, רכיב נוכחי בהשוואה לחודש הקודם:

טבלה 2 - רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לחודש ינואר 2023 לעומת חודש דצמבר 2022⁷ וסטטיסטיקה תיאורית בתקופת

המדגם 2008-2023

מקסימום	מינימום	חציון	ס. תקן	ממוצע	רכיב המדד לחודש דצמבר 2022	רכיב המדד לחודש ינואר 2023	כיוון התרומה למדד בחודש ינואר**	
4.1	0.53	2.4	0.82	2.4	3.88	3.52	-	תשואת אג"ח ממשלתי 10 שנים ארה"ב, ממוצעים חודשיים
6.6	0.67	2.6	1.7	3.2	3.38	3.35	-	התשואה הנומינלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 10 שנים, ממוצעים חודשיים
3.5	-2.7	0.5	0.99	-0.36	0.91	1.44	-	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס לשנה, ממוצעים חודשיים
3.8	-2.01	-0.02	1.11	0.3	0.82	0.85	-	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 5 שנים, ממוצעים חודשיים
4.2	-1.25	-0.7	1.26	1.09	0.77	0.75	+	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 10 שנים, ממוצעים חודשיים
18.3%	-38.8%	2.6%	8.3%	1.6%	-2.27%	0.8%	-	שווי שוק אג"ח בבורסה בת"א, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
16.3%	-16.8%	1.91%	4.2%	1.9%	-4.2%	-1.9%	-	מדד תל בונד 60, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים *
35.3%	-38.7%	2.8%	11.5%	2.4%	-9%	-8%	-	מדד ת"א 125, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
21.4%	-37.1%	6.2%	10.3%	3.9%	-7.6%	-0.03%	-	מדד S&P500, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
205.2%	-37.7%	7.5%	36.3%	-2.7%	-15.1%	-25.1%	+	מדד VIX S&P500, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
28.7%	-38.4%	0.2%	11.6%	0.9%	-11.7%	-9.8%	-	שווי המניות בבורסה בת"א, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
4.1%	-2.2%	2%	1.0%	1.8%	0.7%	0.6%	-	המדד המשולב, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
62.7%	-39.3%	-0.05%	14.3%	0.1%	-3.2%	12.7%	+	מדד מנהלי הרכש, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
25.2%	-5.2%	6%	4.6%	6.1%	12.9%	8.1%	+	הלוואות למשקי בית, שלא לדור, שיעור שינוי שנתי %
70.8%	-46%	4.1%	20.4%	5.6%	-25.8%	-35.1%	-	ההלוואות החדשות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירות למגורים, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %
18.1%	-5.2%	3.4%	4.7%	3.8%	15.3%	11.1%	+	אשראי למגזר העסקי, שיעור שינוי שנתי %

* מדד תל בונד 60 החל להתפרסם בחודש ינואר 2008. בהתאם, הנתונים במודל עד ינואר 2009 מבוססים על שיעור שינוי ביחס לנתוני המדד הזמנים עד מועד החישוב, ולא לממוצע 12 חודשים אחרונים **כיוון התרומה למדד בחודש נתון נבחן אל מול הממוצע ארוך הטווח של המשתנה

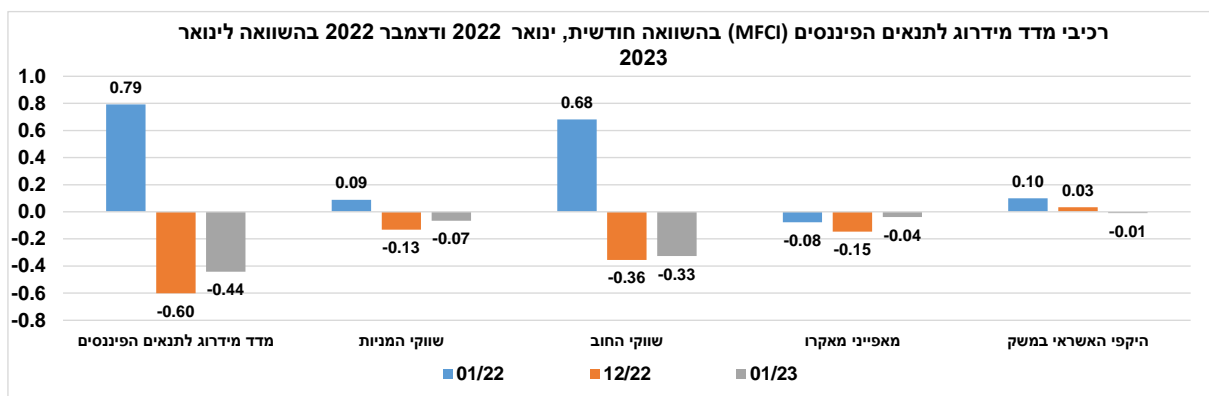
בטבלה 2 ניתן לראות כי בחודש ינואר 2023, מרבית האינדיקטורים של שווקי החוב תורמים שלילית למדד התנאים הפיננסיים, מלבד אינדיקטור התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום האפס ל-10 שנים. בהתאמה, רכיב החוב של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים משקף אינדיקציה שלילית. כמו כן, רכיבי שווקי המניות וסביבת המאקרו המשיכו להשפיע באופן שלילי על מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים. עבור רכיב היקפי האשראי במשק, ששניים מתוך שלושה האינדיקטורים שלו עדיין גבוהים ביחס לממוצע שיעורי הצמיחה לתקופה שבין 2008 - ינואר 2023, מהווה לראשונה מזה 16 חודשים רכיב שלילי במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים.

בתרשים 3 להלן מוצגים רכיבי מדד מידרוג תנאים הפיננסיים בהשוואה חודשית במונחי נקודות מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים. בתרשים זה ניתן לראות את הירידה החדה שחלה במדד בין החודשים ינואר 2022 ודצמבר 2022 ואת השיפור היחסי שניתן לראות בינואר 2023. ניתן לראות כי בחודש ינואר 2023, כל רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים תורמים באופן שלילי למדד. כעת התנאים הפיננסיים "הדוקים" בהשוואה לממוצע ארוך הטווח. רכיב שווקי החוב הינו הרכיב בעל התרומה השלילית ביותר.

⁶ עבור רכיבי היקפי האשראי למשקי בית שאינן לדיוור והיקפי אשראי למגזר העסקי, עודכנו נתוני האשראי החדשים שפורסמו במהלך חודש ינואר 2023. תרומת רכיב היקפי האשראי שפורסם בגין חודש דצמבר 2022 היה 0.05 לעומת 0.03 בהתאם לנתונים שהתעדכנו במהלך חודש ינואר 2023.

⁷ תרשימים של רכיבי המדד על פני זמן, מוצגים בנספח 4.

תרשים 3- השוואה בין רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים, בחודשים ינואר 2023, דצמבר וינואר 2022

פירוט רכיבי המדד

האינדיקטורים אשר מרכיבים את המדד נחלקים ל-4 קבוצות: שוקי החוב, שוקי המניות, סביבת המאקרו והיקפי האשראי במשק, כאשר בכל קבוצה בין 2 ל-7 רכיבים.

שווקי החוב והריביות

מדדים אלו משקפים את עלויות החוב ויכולים להעיד על עלייה בסיכון האשראי, וכן בסיכונים השוק והנזילות. רכיבי קטגוריה זו כוללים את התשואות על איגרות חוב ממשלתיות בישראל, צמודות ושקליות לטווחי פדיון שונים, תשואת אג"ח ממשלתית ל-10 שנים בארה"ב, מדד האג"ח הקונצרני תל בונד 60 ושוקי השוק של אג"ח קונצרניות בבורסה בת"א.

שווקי המניות

שווי השוק של שוקי המניות והתנדוטיות משקפים את תחזית השוק ביחס לצמיחה כלכלית וכן תיאבון לסיכון. רכיבי קטגוריה זו כוללים את מדד המניות ת"א-125, מדד המניות S&P500, מדד התנדוטיות VIX&P500 ושוק המניות בבורסה בת"א.

סביבת המאקרו

ציפיות הצרכנים והעסקים הינם אינדיקטורים לגידול בפעילות הכלכלית והפיננסית. רכיבי קטגוריה זו כוללים את מדד מנהלי הרכש והמדד המשולב למצב המשק. מדדים כגון: אמון הצרכנים וסקר הערכת המגמות בעסקים עשויים להיות אינדיקטורים רלוונטיים לבחינת ציפיות אלו אך החלו להתפרסם בתצורה הנוכחית, החל מ-2012 ומ-2015, בהתאמה ובהתאם אינם נכללים בשלב זה ברכיבי קטגוריה זו.

היקפי האשראי במשק

הנגישות לאשראי למשקי בית ולעסקים, משתקפת, בין היתר, בנתוני יתרות ההלוואות והעמדת הלוואות חדשות. רכיבי קטגוריה זו כוללים את יתרות האשראי מהמלווים במשק, בחלוקה הבאה: אשראי למגזר העסקי הלא-פיננסי לעסקים, אשראי צרכני והלוואות חדשות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירות למגורים, כאשר האשראי למגזר העסקי, כולל גם הלוואות וגם אג"ח סחיר ולא סחיר. יתרות האשראי כוללות אשראי מבנקים, מגופים מוסדיים ומחברות כרטיסי אשראי. יש לציין כי היקפי האשראי למגזר העסקי והלוואות למשקי הבית שאינן לדיור משקפים את סך יתרות ההלוואות במשק בגין החודשים הקודמים (בין חודשיים לשלושה, הקודמים לפרסום). בשוק ההלוואות לדיור מגורים, קיימים נתונים ברזולוציה המתייחסת להלוואות חדשות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירות מגורים, המתפרסמים בגין החודש החולף ומהווים אינדיקציה מהירה יותר להתפתחות סגמנט זה בהשוואה ליתרות האשראי לדיור. בהתאם, מידרוג עושה שימוש בנתון ההלוואות החדשות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירות מגורים, חלף נתון יתרות ההלוואות לרכישת דירות מגורים.

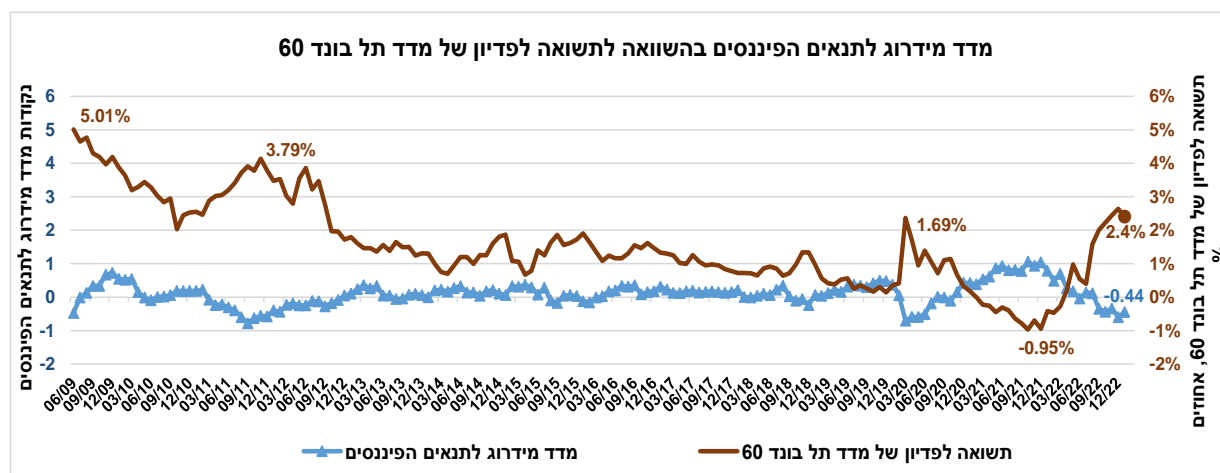

למקבץ שאלות ותשובות בדבר מטרות המדד ומאפייניו ראו נספח 3

השוואה למדד תל בונד ומדדי תנאים פיננסיים גלובליים⁸

בתרשים 4 להלן מוצגת השוואה בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לבין התשוואה לפדיון של מדד תל בונד 60 החל מיוני 2009 ועד ינואר 2023:

תרשים 4 - השוואה בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לתשוואה לפדיון של מדד תל בונד 60

*השוואה מוצגת מיוני 2009 בעקבות מגבלת נתונים זמניים.

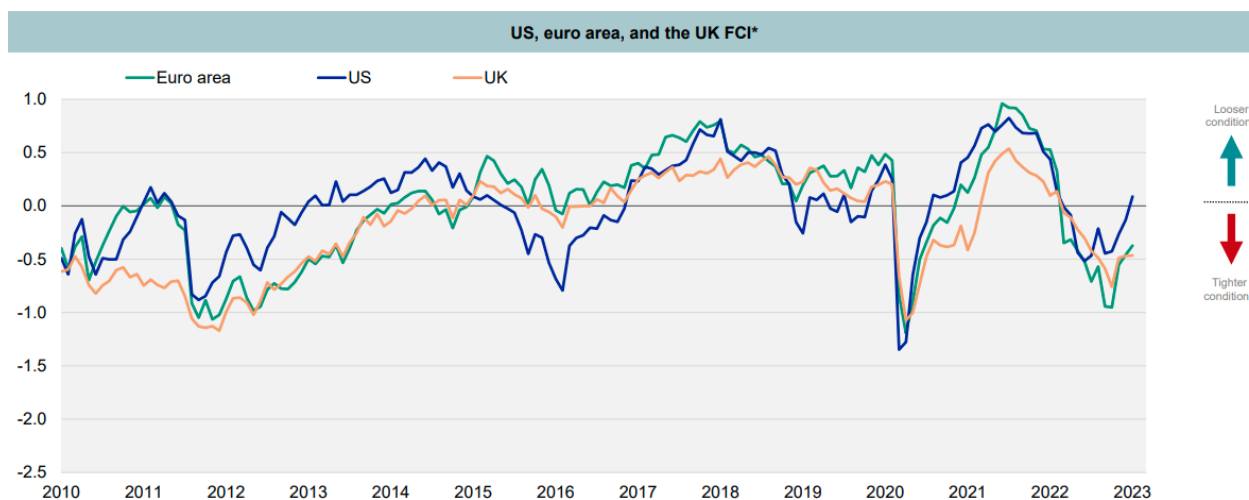
מקור הנתונים: תשוואה לפדיון של מדד תל בונד 60, מגמה 2020.

מתרשים 4 עולה כי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים ותשוואת מדד תל בונד 60 לסוף כל חודש בין יוני 2009 לבין ינואר 2023, הפוכים בכיווני המגמות שלהם לאורך התקופה המוצגת. כך, כאשר מגמת מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים היא שיפור בתנאים הפיננסיים לעומת הממוצע ארוך הטווח, תשוואת מדד תל בונד 60 יורדת, ולהיפך. מטרת השוואה הינה לבחון כי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים משקף, בין היתר, את יכולות גיוס החוב הסחיר של תאגידים הנכללים במדד תל בונד 60, כפי שבאה לידי ביטוי בתשוואה לפדיון של מדד תל בונד 60 וכן להדגים באופן ויזואלי את המגמות בשני המדדים לאורך זמן, לרבות נקודות קיצון בשני המדדים. בהקשר זה יש לציין כי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים כולל בתוכו את מדד תל בונד 60 ואת שווי שוק החוב בישראל ולכן ניתן לצפות למתאם בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לתשוואת מדד תל בונד 60.

⁸ השוואות נוספות למדדי כלכלה ריאליים כגון תמ"ג והמדד המשולב למצב המשק בנספח 2.

בתרשים 5 להלן מוצגים מדדי התנאים הפיננסיים המפורסמים על ידי Moody's, בהתאם למספר כלכלות נבחרות:

תרשים 5 - מדדי התנאים הפיננסיים (FCI) של Moody's לכלכלות נבחרות

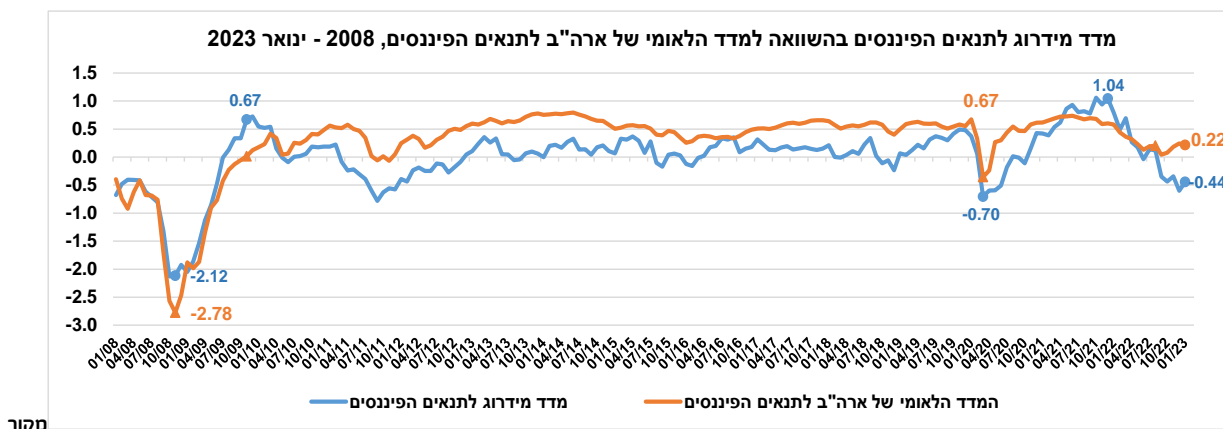
*Moody's Financial Conditions Indicators combine 13-18 financial variables to offer a composite picture of financial conditions as of January 23, 2023.
Source: Moody's Investors Service

מקור: Moody's Investors Service

מתרשים 5 עולה כי מדד התנאים הפיננסיים של Moody's לשוק בארה"ב הינו חיובי לעומת מדדי התנאים הפיננסיים באירופה ובבריטניה שנמצאים ברמה שלילית מאז מרץ 2022 ומאותתים על כך שהתנאים הפיננסיים חלשים יותר ביחס לממוצע ארוך הטווח שלהם. בחודש ינואר, מדד Moody's לתנאים הפיננסיים בגוש האירופי, בבריטניה ובארה"ב הציג מגמת עלייה, כאשר המדד בארה"ב כעת נמצא מעל האפס לראשונה מזה מספר חודשים. המדד בגוש האירופי ובבריטניה נמצאים סביב ה-0.5-. לשם השוואה, מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בישראל עמד בחודש ינואר על -0.44 וגם הוא רשם עליה בחודש ינואר 2023 לעומת דצמבר 2022.⁹

⁹ המשקולות של הרכיבים במדד לתנאים הפיננסיים של מידרוג ומודים במדינות השונות נבדלות זו מזו וזאת עקב רלוונטיות וזמינות שונה של הנתונים.

בתרשים 6 להלן מוצג מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בהשוואה למדד הלאומי של ארה"ב לתנאים הפיננסיים:
תרשים 6- השוואה בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לבין המדד הלאומי של ארה"ב לתנאים הפיננסיים

נספח 1 - רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים ומשקלות

בטבלה להלן מפורטות הקטגוריות המרכיבות את מדד התנאים הפיננסיים של מידרוג, רכיבי כל קטגוריה ומשקלו של כל רכיב:

רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים ומשקלות

משקל	רכיבי המדד	קטגוריה
4.5%	תשואת אג"ח ממשלתית 10 שנים ארה"ב, ממוצעים חודשיים	שווקי החוב
7.0%	התשואה הנומינלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 10 שנים, ממוצעים חודשיים	
8.0%	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס לשנה, ממוצעים חודשיים	
9.0%	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 5 שנים, ממוצעים חודשיים	
9.5%	התשואה הריאלית הנגזרת מאמידת עקום אפס 10 שנים, ממוצעים חודשיים	
4.5%	שווי שוק אג"ח בבורסה בת"א, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
6.5%	מדד תל בונד 60, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	שווקי המניות
5.0%	מדד ת"א 125, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
5.0%	מדד S&P500, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
5.5%	מדד VIX S&P500, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
5.0%	שווי שוק המניות בבורסה בת"א, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
11.0%	המדד המשולב, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	מאפייני מאקרו
10.0%	מדד מנהלי הרכש, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
4.5%	הלוואות למשקי בית, שלא לדויר, שיעור שינוי שנתי %	היקפי האשראי במשק - בנקים, מוסדיים וחברות כרטיסי אשראי
3.0%	הלוואות החדשות שהועמדו על ידי הבנקים לרכישת דירות למגורים, שינוי ביחס לממוצע 12 חודשים אחרונים %	
2.0%	אשראי למגזר העסקי, שיעור שינוי שנתי %	

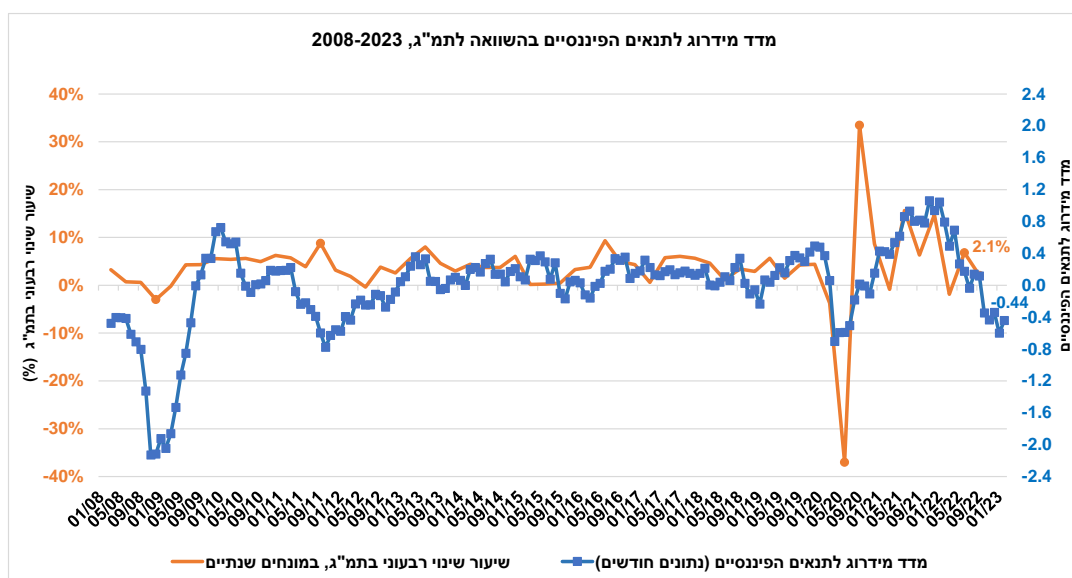
ארבע הקטגוריות אשר מרכיבות את המדד, שווקי החוב, שווקי המניות, מאפייני המאקרו והיקפי האשראי במשק מהוות כ- 49%, כ-20.5%, כ-21% וכ-9.5%, בהתאמה.

נספח 2 - השוואה בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לבין מדדי כלכלה ריאלית

השוואה לשיעור השינוי בתמ"ג והמדד המשולב למצב המשק

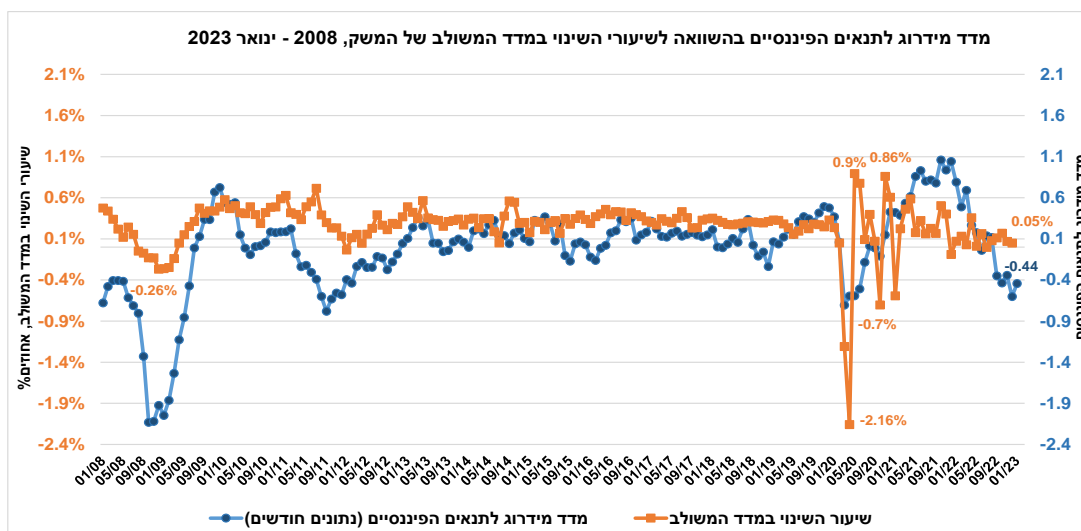
בתרשימים 2.1 ו-2.2 להלן מוצג מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בהשוואה לשיעור השינוי הרבעוני בתמ"ג במונחים שנתיים וכן בהשוואה למדד המשולב במשק. על אף שמטרת המדד אינה לשקף את מצב הכלכלה הריאלית בלבד, אלא לשקף בעיקר את התנאים הפיננסיים, ההשוואה משמשת להדגמה ויזואלית נוספת כי מדד מידרוג לתנאים פיננסיים משקף בצורה הולמת את האירועים הכלכליים המרכזיים במשק.

תרשים 2.1 - השוואה בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לבין שיעור השינוי הרבעוני בתמ"ג, במונחים שנתיים

מקור הנתונים: תמ"ג, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

תרשים 2.2 - השוואה בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לבין שיעור השינוי החודשי במדד המשולב של המשק

מקור הנתונים: המדד המשולב למצב המשק, בנק ישראל

מתרשים 2.1 עולה כי מדד מידרוג לתנאים פיננסיים, שמחושב ברמה החודשית, מקדים במקרים רבים את המגמה של השינוי בתמ"ג, שמחושב ברמה הרבעונית. מתרשים 2.2 עולה כי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בהשוואה למדד המשולב של בנק ישראל למצב המשק, המתפרסם אף הוא ברמה חודשית ומשקף את כיוון ההתפתחות של הכלכלה הריאלית, משקף מגמות דומות. יחד עם זאת, כאמור לעיל מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים משקף גם הוא את מצב שוקי ההון והיקפי האשראי במערכת הבנקאית וזאת בנוסף למדד המשולב, אשר אף הוא נכלל כרכיב במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים. בהתאם, מדד התנאים הפיננסיים משקף נתונים מהירים יותר המגיעים משוק ההון וכן מגמות שלעיתים שונות בטווח הקצר מהמגמות בכלכלה הריאלית.

כך למשל: ההרעה בתנאים הפיננסיים בשנת 2008 השתקפה במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בעוד שהמדד המשולב למצב המשק שיקף האטה ריאלית מתונה יותר בישראל. לחילופין, ההרעה בכלכלה הריאלית בתחילת מגפת הקורונה השתקפה בעצימות גבוהה יותר במדד המשולב למצב המשק בעוד מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים שיקף הרעה מתונה מעט יותר.

נספח 3 - מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים - שאלות ותשובות

שאלה: מהי מטרת המדד?

תשובה: מטרת דוח זה הינה הצגת מדד חדש שפותח במידרוג, בדומה למדדי תנאים פיננסיים המתפרסמים עבור כלכלות רבות בעולם, המשקף את התנאים הפיננסיים, כפי שבאים לידי ביטוי באינדיקטורים מהירים יחסית של הפעילות הפיננסית והכלכלית בישראל. מדד מידרוג הוא המדד המקומי היחיד שכולל בתוכו מספר רב של אינדיקטורים הכוללים רכיבים משוקי המניות והחוב, מאפייני סביבת מאקרו והיקפי האשראי במשק.

שאלה: מהם רכיבי המדד?

תשובה: מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בנוי מ-16 אינדיקטורים שונים המרכיבים את ארבעת רכיבי מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים. הרכיבים הינם רכיב שווקי החוב, רכיב שווקי המניות, רכיב מאפייני סביבת המאקרו ורכיב היקפי האשראי במשק.

שאלה: כיצד משוקללים רכיבי המדד?

תשובה: האינדיקטורים הנכללים במדד מתוקננים ומשוקללים בהתאם למשקלם במדד התנאים הפיננסיים. כך, מדד התנאים הפיננסיים הינו מדד סינטטי המורכב משקלול אינדיקטורים אלו. כאשר עוצמת התנדודות במדד לחיוב או לשלילה אינה נעה במנעד מוגבל, אלא נגזרת מתנדודות האינדיקטורים המרכיבים את המדד.

שאלה: מה משמעות הערכים של המדד?

תשובה: ערכים חיוביים של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים משקפים תנאים פיננסיים חזקים יותר ביחס לממוצע ארוך הטווח (כ-15 שנים, החל מ-2008). ערכים שליליים של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים משקפים תנאים פיננסיים חלשים יותר ביחס לממוצע ארוך הטווח. על פי הגדרתנו, ככל שנקודות המדד גבוהות או נמוכות יותר, כך העוצמה של הכיוון חזקה יותר.

שאלה: האם קיימים מדדים דומים למדד מידרוג לתנאים הפיננסיים בארץ ובעולם?

תשובה: בארץ קיימים מספר מדדים שיכולים להצביע על מצבו של המשק הישראלי, אך מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים הינו המדד היחיד שכולל בתוכו מספר רב של אינדיקטורים הכוללים רכיבים משוקי המניות והחוב, מאפייני מאקרו והיקפי אשראי. קיימים מספר מדדים גלובליים כגון: מדדי התנאים הפיננסיים של Moody's לפי אזורים גאוגרפיים. בנוסף, המדד הלאומי של ארה"ב לתנאים הפיננסיים, ¹¹NFCI שמפורסם על ידי הפדרל ריזרב בנק של שיקגו.

שאלה: מה ההבדל בין מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים לבין המדד המשולב של בנק ישראל?

תשובה: המדד המשולב של בנק ישראל אף הוא מדד סינטטי המתפרסם מדי חודש ומטרתו לאבחן את כיוון התפתחותה של הפעילות הריאלית בזמן אמת והוא מחושב על בסיס 120 אינדיקטורים שונים. בשונה מהמדד המשולב של בנק ישראל, מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים מתבסס על 16 אינדיקטורים שונים שמחולקים ל-4 קבוצות של רכיבים שונים. רכיבי שווקי המניות, שווקי החוב והיקפי האשראי במשק משקפים את הפעילות הפיננסית ורכיב מאקרו המשקף את הפעילות הריאלית. לאור

¹¹ National Financial Conditions Index

¹² מדד הייצור התעשייתי, מדדי הפדיון בשירותים ובמסחר, היבוא של מוצרי צריכה, היבוא של תשומות לייצור, יצוא הסחורות, יצוא השירותים, מספר משרות השכיר במגזר הפרטי, שיעור המשרות הפנויות ומספר התחלות הבנייה.

קשרי הגומלין החזקים בין הפעילות הפיננסית לריאלית, מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים יוצר סט אינדיקטורים רחב יותר, כאשר אינדיקטורים אלו מהירים יחסית בהיותם מבוססים על נתוני שוק (כגון: נתוני שווקי המניות, נתוני שווקי החוב). יצוין כי רכיב סביבת המאקרו במדד מידרוג לתנאים הפיננסיים כולל בתוכו גם את המדד המשולב של בנק ישראל למצב המשק.

שאלה: האם המדד יכול לחזות פני עתיד?

תשובה: מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים אינו נועד לנבא פני עתיד. היתרון העיקרי של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים הינו היות מדד זה מורכב מאינדיקטורים שונים, ריאליים ונתוני שוק, המתעדכנים בתדירות גבוהה. בהתאם, מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים יכול במקרים שונים להקדים מדדים אחרים ולהצביע על מצב התנאים הפיננסיים של המשק הישראלי.

שאלה: האם מנעד המדד והרכיבים מתעדכנים מדי חודש ובאיזו תדירות יפורסם המדד?

תשובה: אכן, מנעד המדד והרכיבים מתעדכנים מדי חודש. המדד יתפרסם מדי חודש בסמוך לאחר המחצית הראשונה של החודש (בתקופות חגים ומועדים שונים יתכנו עיכובים).

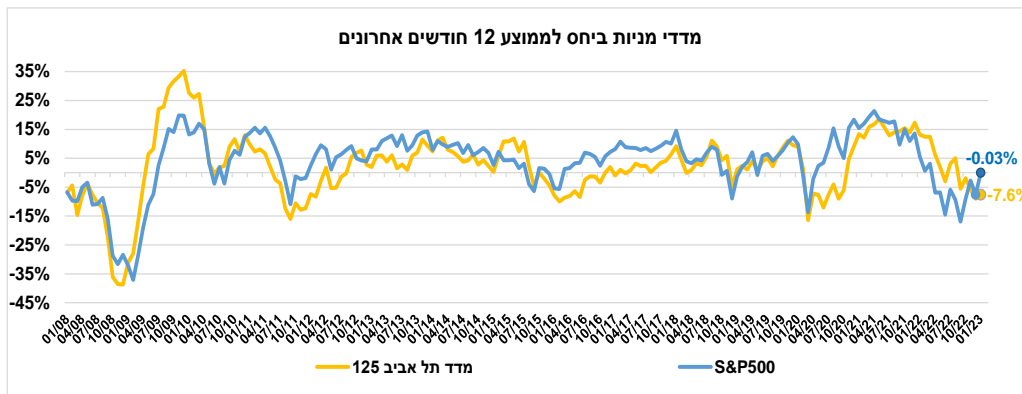
שאלה: מתי החל הפרסום של מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים?

תשובה: מדד מידרוג לתנאים הפיננסיים החל להתפרסם באוקטובר 2022.

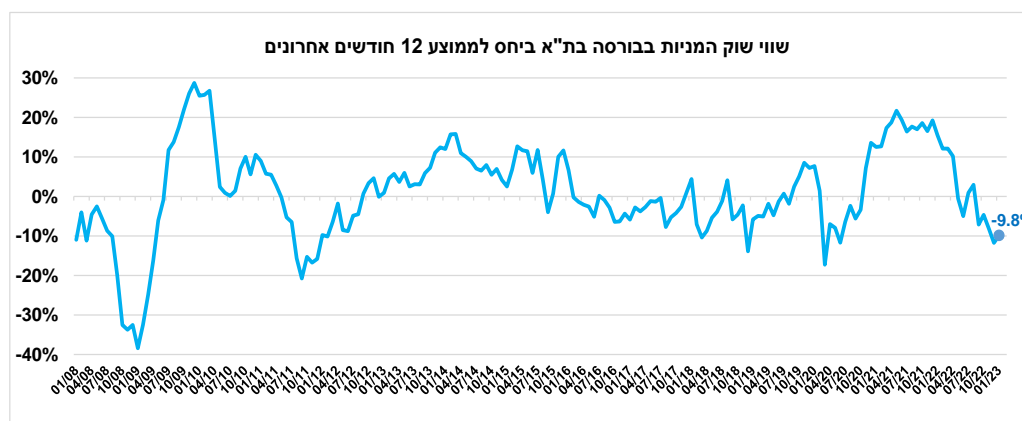

נספח 4 - התפתחות רכיבי המדד על פני זמן

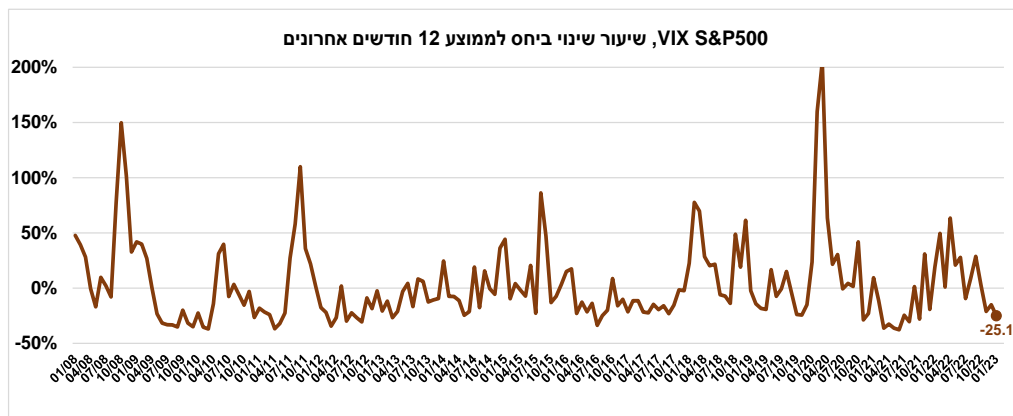
רכיב שוקי המניות

מקור הנתונים: הבורסה לניירות ערך, S&P Global ועיבודי מידרוג

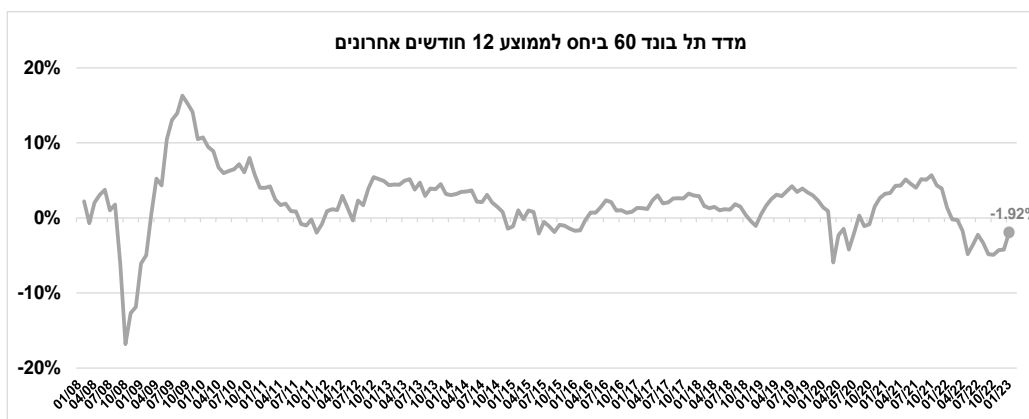

מקור הנתונים: הבורסה לניירות ערך ועיבודי מידרוג

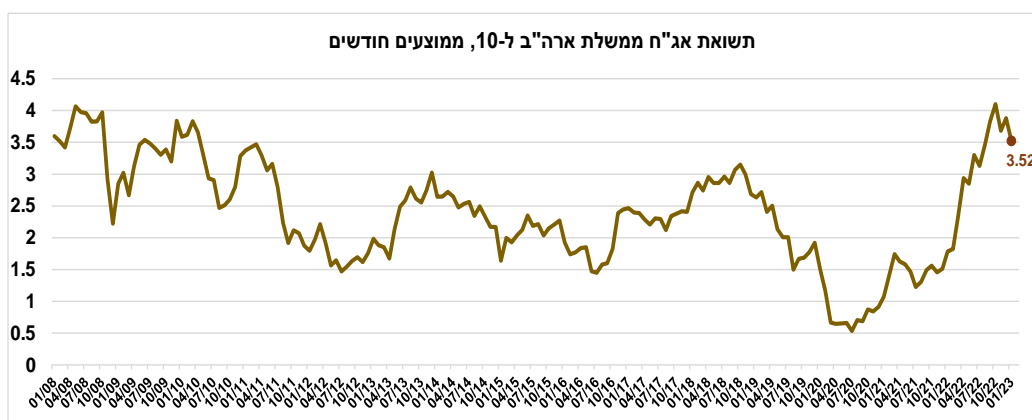

מקור הנתונים: Chicago Board Options Exchange ועיבודי מידרוג

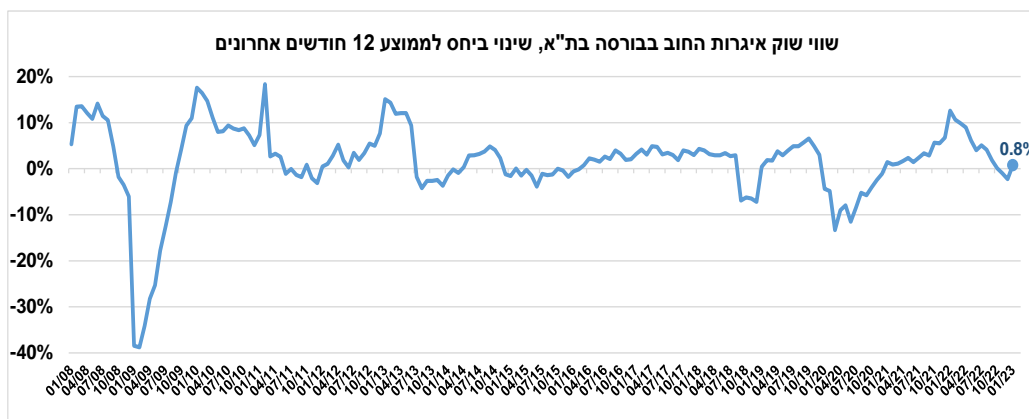
רכיב שוקי החוב

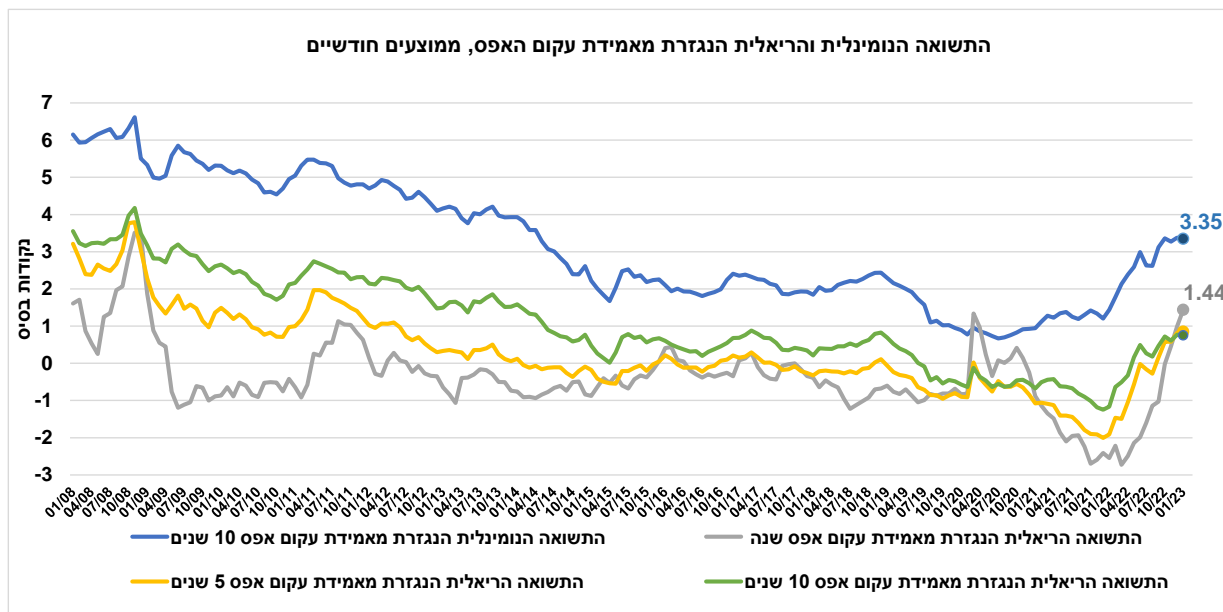
מקור הנתונים: הבורסה לניירות ערך ועיבודי מידרוג

מקור הנתונים: U.S Department of The Treasury ועיבודי מידרוג

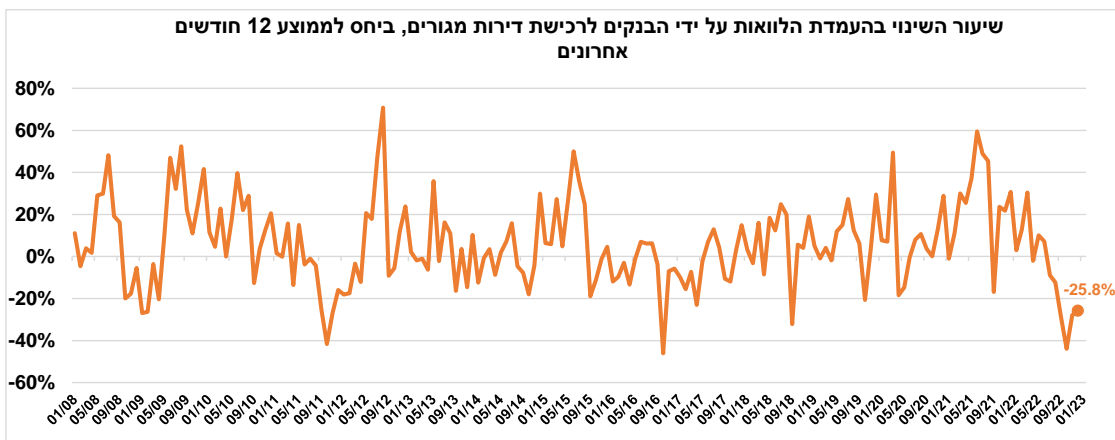

מקור הנתונים: הבורסה לניירות ערך ועיבודי מידרוג

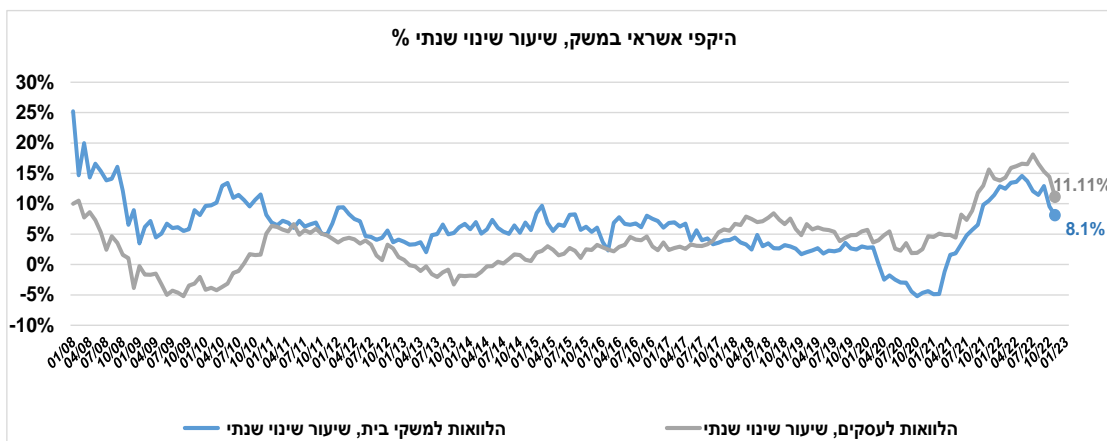

מקור הנתונים: בנק ישראל

רכיב היקפי האשראי במשק

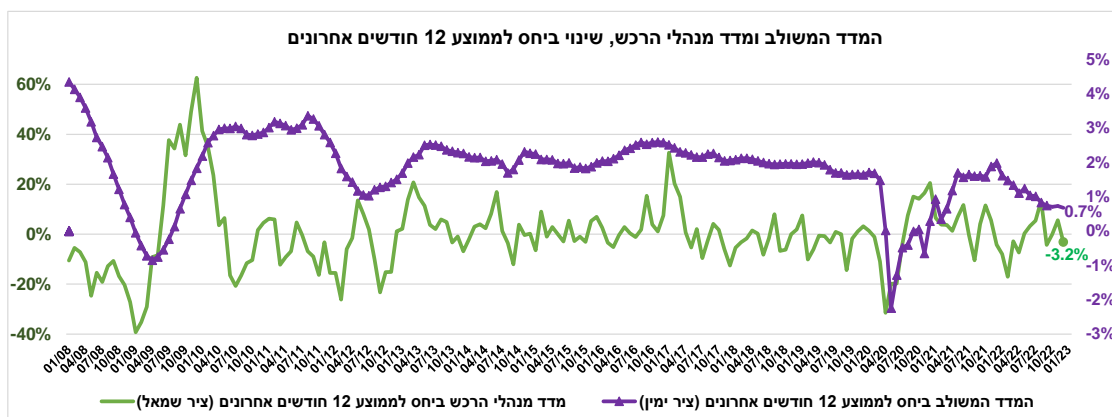

מקור הנתונים: בנק ישראל ועיבודי מידרוג

מקור הנתונים: בנק ישראל ועיבודי מידרוג

רכיב מאפייני המאקרו

מקור הנתונים: בנק ישראל, ארגון מנהלי רכש ולוגיסטיקה בישראל בשיתוף בנק הפועלים ועיבודי מידרוג

© כל הזכויות שמורות לחב' מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג").

מסמך זה לרבות פסקה זו כולל זכויות יוצרים של מידרוג והינו מוגן על ידי זכויות יוצרים ודיני הקניין הרוחני. אין להעתיק מסמך זה או בכל דרך אחרת לסרוק, לשכתב, להפיץ, להעביר, לשכפל, להציג, לתרגם או לשמור אותו לשימוש נוסף למטרה כלשהי, באופן שלם או חלקי, בכל צורה, אופן או בכל אמצעי, ללא הסכמה של מידרוג מראש ובכתב.

אזהרה הנוגעת למגבלות הדירוג ולסיכויי הסתמכות על דירוג וכן אזהרות והסתייגויות בנוגע לפעילות של מידרוג בע"מ ולמידע המופיע באתר האינטרנט שלה

דירוגים ו/או פרסומים שהונפקו על ידי מידרוג הנם או שהם כוללים חוות דעת סובייקטיביות של מידרוג ביחס לסיכון האשראי היחסי העתידי של ישויות, התחייבויות אשראי, חובות ו/או מכשירים פיננסיים דמויי חוב, נכון למועד פרסומם וכל עוד מידרוג לא שינתה את הדירוג או הפסיקה אותו. פרסומי מידרוג יכולים לכלול גם הערכות המבוססות על מודלים כמותיים של סיכונים אשראי וכן חוות דעת גלויות. דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מהווים הצהרה בדבר נכונותן של עובדות במועד הפרסום או בכלל. מידרוג עושה שימוש בסולמות דירוג לשם מתן חוות דעתה בהתאם להגדרות המפורטות בסולם עצמו. הבחירה בסימול כמשקף את דעתה של מידרוג ביחס לסיכון אשראי משקפת אך ורק הערכה יחסית של סיכון זה. הדירוגים שמנפיקה מידרוג הינם לפי סולם מקומי וכאלה הם מהווים חוות דעת ביחס לסיכויי אשראי של מנפיקים וכן של התחייבות פיננסיות בישראל. דירוגים לפי סולם מקומי אינם מיועדים להשוואה בין מדינות אלא מתייחסים לסיכון אשראי יחסי במדינה מסוימת.

מידרוג מגדירה סיכון אשראי כסיכון לפיו ישות עלולה שלא לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות החוזיות במועד וכן הפסד הכספי המשוער במקרה של כשל פירעון. דירוגי מידרוג אינם מתייחסים לכל סיכון אחר, כגון סיכון המתייחס לנזילות, לערך השוק, לשינויים בשערי ריבית, לתנודתיות מחירים או לכל גורם אחר המשפיע על שוק ההון.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אינם מהווים המלצה לרכישה, החזקה ו/או מכירה של אגרות חוב ו/או מכשירים פיננסיים אחרים ו/או כל השקעה אחרת ו/או להימנעות מכל אחת מפעולות אלו.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אף אינם מהווים ייעוץ השקעות או ייעוץ פיננסי, וכן אין בהם משום התייחסות להתאמה של השקעה מסוימת למשקיע מסוים. מידרוג מנפיקה דירוגים תחת ההנחה שכל העושה שימוש במידע המפורט בהם ובדירוגים, ינקוט זהירות ראויה ויבצע את ההערכות שלו (בעצמו ו/או באמצעות אנשי מקצוע המוסמכים לכך) בדבר הכדאיות של כל השקעה בכל נכס פיננסי שהוא שוקל לרכוש, להחזיק או למכור. כל משקיע צריך להסתייע בייעוץ מקצועי בקשר עם השקעותיו, עם הדין החל על ענייניו ו/או עם כל עניין מקצועי אחר.

מידרוג איננה מעניקה שום אחריות, מפורשת או משתמעת, ביחס לדיוק, להיותו מתאים למועד מסוים, לשלמותו, לסחירותו או להתאמה לכל מטרה שהיא של כל דירוג או חוות דעת אחרת או מידע שנמסר או נוצר על ידי מידרוג בכל דרך ואופן שהוא.

דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מיועדים לשימוש של משקיעים פרטיים והיה זה בלתי אחראי ובלתי הולם למשקיע פרטי לעשות שימוש בדירוגים של מידרוג או בפרסומיה בקבלתה של החלטת השקעה על ידו. בכל מקרה של ספק, מן הראוי שיתיעץ עם יועץ פיננסי או מקצועי אחר.

כל המידע הכלול בדירוגים של מידרוג ו/או בפרסומיה ואשר עליו היא הסתמכה (להלן: "המידע"), נמסר למידרוג על ידי מקורות מידע (לרבות הישות המדורגת) הנחשבים בעיניה לאמינים. מידרוג איננה אחראית לנכונותו של המידע והוא מובא כפי שהוא נמסר על ידי אותם מקורות מידע. מידרוג נוקטת באמצעים סבירים, למיטב הבנתה, כדי שהמידע יהיה באיכות ובהיקף מספקים וממקורות הנחשבים בעיניה לאמינים לרבות מידע שהתקבל מצדדים שלישיים בלתי תלויים, אם וככל שהדבר מתאים. יחד עם זאת, מידרוג איננה גוף המבצע ביקורת ולכן היא איננה יכולה לאמת או לתקף את המידע. האמור בפרסומיה של מידרוג, למעט כאלה שהוגדרו על ידה במפורש כמתודולוגיות, אינם מהווים חלק ממתודולוגיה על פיה עובדת מידרוג. מידרוג רשאית לסטות מן האמור בכל פרסום כזה, בכל עת.

בכפוף לאמור בכל דין, מידרוג, הדירקטורים שלה, נושאי המשרה שלה, עובדיה ו/או כל מי מטעמה שיהיה מעורב בדירוג, לא יהיו אחראים מכוח הדין כלפי כל אדם ו/או ישות, בגין כל נזק ו/או אובדן ו/או הפסד, כספי או אחר, ישיר, עקיף, מיוחד, תוצאתי או קשור, אשר נגרם באופן כלשהו או בקשר למידע או לדירוג או להליך הדירוג, לרבות בשל אי מתן דירוג, גם אם נמסרה להם או למי מטעמם הודעה מראש בדבר האפשרות להתרחשותו של נזק או אובדן או הפסד כאמור לעיל, לרבות, אך לא רק, בגין: (א) כל אובדן רווחים, בהווה או בעתיד, לרבות אובדן הזדמנויות השקעה אחרות; (ב) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק שנגרם כתוצאה מהחזקה ו/או רכישה ו/או מכירה של מכשיר פיננסי, בין אם הוא היה נשוא דירוג שהונפק על ידי מידרוג ובין אם לאו; (ג) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק, אשר נגרמו בקשר לנכס פיננסי מסוים, בין השאר אך לא רק, כתוצאה או בקשר עם רשלנות (להוציא מרמה, פעולה בזדון או כל פעולה אחרת שהדין אינו מתיר לפטור מאחריות בגינה), מצדם של דירקטורים, נושאי משרה, עובדים ו/או כל מי שפועל מטעמה של מידרוג, בין במעשה ובין במחדל.

מידרוג מקיימת מדיניות ונהלים ביחס לעצמאות הדירוג ותהליכי הדירוג.

דירוג שהונפק על ידי מידרוג עשוי להשתנות כתוצאה משינויים במידע שעליו התבסס הדירוג ו/או כתוצאה מקבלת מידע חדש ו/או מכל סיבה אחרת. עדכונים ו/או שינויים בדירוגים מופיעים באתר האינטרנט של מידרוג שכתובתו: <http://www.midroog.co.il>.